

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки та управління національним господарством

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ Балджи М.Д.
“ ” _____ 2016 року

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «Економіка підприємства»
за темою:
«Економічне обґрунтування проекту створення
будинку для людей похилого віку»

Виконавець

студент ФЕУВ

Скляр Дмитро Вікторович _____
/підпис/

Науковий керівник

ст. викл.

Каражия Едуард Андрійович _____
/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БУДИНКУ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ В УКРАЇНІ	
1.1. Характеристика бізнес-ідеї започаткування власної справи по догляду за людьми похилого віку	5
1.2. Умови організації та здійснення підприємницької діяльності у сфері догляду за людьми похилого віку	10
1.3. Класифікація будинків для людей похилого віку та міжнародний досвід їх функціонування.....	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ БУДИНКУ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	
2.1. Аналіз конкурентного ринкового середовища в м. Одеса	23
2.2. Формування структури та обсягу стартового капіталу на реалізацію проекту та обґрунтування джерел його формування.....	31
2.3. Формування поточних витрат для функціонування бізнесу.....	41
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДКРИТТЯ БУДИНКУ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	
3.1. Прогнозування прибутку від реалізації послуг будинку для людей похилого віку	49
3.2. Оцінка економічної ефективності проекту.....	54
3.3. Аналіз можливих ризиків та заходи щодо їх мінімізації	59
ВИСНОВКИ	66
Список використаних джерел	68
Додатки	71

ВСТУП

Актуальність теми. В даний час людям похилого віку приділяється недостатня увага з боку держави та місцевих органів влади. Організація соціального захисту цієї категорії осіб – незадовільна, а саме наявна мережа інтернатних закладів не відповідає вимогам часу та кількості потенційних клієнтів. Саме приватні будинки престарілих можуть забезпечити людям похилого віку догляд, цікаве проведення часу і сучасні комфортні умови проживання.

Актуальність відкриття будинку для людей похилого віку пояснюється тим, що багато людей прагнуть забезпечити собі та своїм родичам комфортне та щасливе старіння.

Проблема організації профільної діяльності будинку для людей похилого віку є об'єктом дослідження багатьох науковців, зокрема: Кабаченко Н.В., Сопко Р.І., Якубової Л.А., Храпко І.Є., Коленіченко Т.І.. Проте незважаючи на безперечну цінність напрацювань зазначених дослідників залишаються питання, які вимагають свого подальшого опрацювання, зокрема, щодо специфіки, можливості та доцільності організації підприємницької діяльності в сфері догляду за людьми похилого віку.

Викладене вище зумовило вибір теми дослідження, постановку її мети та завдань.

Мета випускної роботи: дослідити теоретичні, методологічні та прикладні аспекти створення будинку для людей похилого віку та провести економічне обґрунтування ефективності цього проекту.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких **завдань:**

- розглянути теоретичні аспекти започаткування власної справи у сфері догляду за людьми похилого віку;
- вивчити умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні;

- запропонувати концепцію створення нового будинку для людей похилого віку та обґрунтувати вибір організаційно-правової форми новостворюваного бізнесу;

- проаналізувати кон'юнктуру ринку закладів соціального захисту в Україні та в м. Одеса;

- провести SWOT-аналіз створюваного закладу;

- сформулювати витрати на створення та функціонування бізнесу;

- спрогнозувати прибуток від надання послуг;

- розрахувати показники економічної ефективності проекту;

- проаналізувати можливі ризики при відкритті та функціонуванні будинку для людей похилого віку та запропонувати заходи щодо їх запобігання.

Предмет дослідження – бізнес-проекування започаткування будинку для людей похилого віку.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення будинку для людей похилого віку у м. Одеса.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань в роботі використовувалися різні методи. Методи теоретичного узагальнення і порівняння (аналіз і синтез, індукція і дедукція) – для дослідження теоретичних та організаційних аспектів проблеми. Методи збирання, зведення та групування, узагальнення та економіко-статистичні методи – для вивчення та відображення тенденцій на ринку. Застосовувалися комп'ютерні програми для обробки й аналізу інформації.

Інформаційною базою дослідження слугували наукові публікації та монографічні видання вчених, нормативно-законодавчі акти України, матеріали наукових конференцій і досліджень, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, дані звітності офіційних статистичних збірників.

ВИСНОВКИ

1. Отже, в результаті проведених досліджень можна стверджувати, що догляд за людьми похилого віку є однією з галузей, яка спрямована на задоволення потреб населення. Будинки для людей похилого віку відіграють важливу роль у задоволенні потреб населення, і в системі інфраструктури національної економіки розглядаються як суспільно-організована форма задоволення потреб людей у соціальному захисті.

2. Виділяють досить багато видів закладів соціального захисту. Основні з них це: будинки-інтернати, геріатричні пансіонати, пансіонати для ветеранів війни та праці, хоспіси та ін. Найбільшу частку займають державні будинки-інтернати, проте попит на їх послуги в м. Одесі незадоволений, що свідчить про потенційну можливість організації власної справи у цій сфері.

3. Будинок для людей похилого віку призначається для забезпечення сприятливих і комфортних умов проживання громадян пенсійного віку, для надання літнім людям соціально-побутової та медичної допомоги, створення умов для активного способу життя і відпочинку.

4. Проект створення комерційного будинку відкриває перед інвестором перспективи і можливості по становленню на ринку надання приватних послуг по догляду за людьми похилого віку. Реалізація проекту не тільки задовольнить попит клієнтів на даний вид послуг, а й принесе прибуток.

5. Будинок буде розташований в Червоному Хуторі і розрахований на максимальне розміщення 51 особи. В будинку будуть кімнати 2 категорій: «стандарт» та «люкс». Цільова аудиторія – люди з середнім та високим достатком, у яких є батьки похилого віку.

6. Інвестиційний період для реалізації проекту становить 5 місяців. Загальна вартість проекту становить 10 059 750 грн, поточні витрати – від 160 тис грн/місяць у перші місяці функціонування до 120 тис грн/місяць після декількох років. Фінансування передбачається за рахунок власних ресурсів інвестора та залученого позикового капіталу (80% – власні вкладення інвестора, 20% – позиковий капітал).

7. У проекті створення будинку для людей похилого віку описано і проведено розрахунок концептуальних моментів і економічних показників планового виду діяльності. При подальшому впровадженні проекту його кінцева вартість та вихід підприємства на прогнозовані розрахункові показники будуть залежати від економічної ситуації в країні, обраних постачальників обладнання та матеріалів, ефективного менеджменту, а також проведеної маркетингової політики.

8. Розрахунок дисконтованих показників економічної ефективності свідчить, що проект – доцільний: при початкових інвестиціях у розмірі близько 10 млн грн та ставці дисконтування – 25% проект окупається за 8,15 років. Простий термін окупності інвестицій становить 3,36 роки.

9. Основні ризики проекту можуть виникнути у таких сферах: персонал (некомпетентність, невідповідність кваліфікаційним стандартам, агресія); технології (невідповідність стандартам та правилам техніки безпеки, невідповідність екологічним та санітарним нормам); фінанси (негативні фінансові результати, неефективне ціноутворення); фізична безпека клієнтів (відсутність служби безпеки; можливість проникнення на територію сторонніх осіб) та нормативно-регулятивне поле (зміни законодавства, адміністративний тиск, зміни у зовнішніх відносинах).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сопко Р. І. Становище людей похилого віку в Україні: Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. 2013. Випуск 7. С. 298–305.
2. Новікова О. Ю. Інтернатні заклади для людей похилого віку як складна соціально-педагогічна система: журнал «Наукові записки». Випуск 88. Серія: педагогічні науки. С. 173-176.
3. Якубова Л. А. Порівняльний аналіз особливостей організації соціальної роботи з людьми похилого віку в Україні та за кордоном. Інституційний репозитарій Хмельницького національного університету ELARKHNU. 2015. С. 1-6.
4. Про житловий фонд соціального призначення: закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, N 19-20, ст.159.
5. Кабаченко Н. В. Організація надання соціальних послуг людям похилого віку у соціальних службах: міжнародний досвід. / Н. В. Кабаченко // Наукові записки НаУКМА. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. - 2013. - Т. 149. - С. 62-68.
6. Рішення Одеської міської ради від 16 грудня 2015 року № 19-VII «Про бюджет міста Одеси на 2016 рік». Додаток 3.1 «Розподіл видатків бюджету міста Одеси на 2016 рік за головними розпорядниками коштів у розрізі бюджетних програм».
7. Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 31-32, ст.263.
9. Наказ МВС України 30.12.2014 № 1417 «Правила пожежної безпеки в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>
10. Кодекс цивільного захисту України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458

11. Постанова КМУ «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки» від 29.02.2012 № 306 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/306-2012-%D0%BF/paran9#n9>

12. Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення: закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 27, ст.218.

13. Про ліцензування видів господарської діяльності: закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 23, ст.158.

14. Державні будівельні норми України В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення». С.37.

15. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні: закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 4, ст.18.

16. Розподіл постійного населення України за статтю та віком на 1 січня 2015 року. Статистичний збірник ДССУ. С.349.

17. Розподіл постійного населення за окремими віковими групами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>

18. Захворюваність населення, офіційний сайт Державної служби статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/oz_rik/oz_u/zahvor_06_u.html

19. Наказ МОЗ України від 31.10.2011 р. № 739 «Про затвердження табелів оснащення медичною технікою та виробами медичного призначення структурних підрозділів консультативно-діагностичного центру» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20111031_739.html

20. Кредитний онлайн-калькулятор, офіційний сайт АТ «Райффайзен Банк Аваль» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.aval.ua/ru/personal/crediting/multi/>

21. Постанова КМУ від 13 березня 2002 р. № 324 «Про затвердження натуральних добових норм харчування в інтернатних установах, навчальних та

санаторних закладах сфери управління Міністерства соціальної політики» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/324-2002-%D0%BF>

22. Постанова КМУ від 27 січня 2016 р. № 34 «Про збільшення норм грошових витрат на харчування та медикаменти в закладах охорони здоров'я для ветеранів війни» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248799985>

23. Іванова Н. Ю. Економічна теорія управління фірмою. Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2010. С. 266.

24. Карпов В.А., Улибіна В.А. Проектний аналіз (конспект лекцій та практичні завдання) – Одеса, 2005 – 151 арк.

25. Балджи М.Д., Карпов В.А., Ковальов А.І., Костусєв О.О., Котова І.М., Сментина Н.В. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, 2013. – 670 с.